

Samenvatting Beleidsplan 2020-2021 Stichting Home Empowerment

Sinds 2013 is Stichting Home Empowerment (SHE) als informele partij actief in het terugdringen van huiselijk geweld in Amsterdam en heeft een erkende positie bij de ketenpartners in de hulpverlening. De vestiging in Nieuw West heeft naamsbekendheid opgebouwd en is een veilige plek te geworden waar vrouwen (en mannen) terecht kunnen voor laagdrempelige activiteiten. Maar nog belangrijker is: daardoor is het een plek waar ze terecht kunnen met hun hulpvraag zodat SHE hen toe kan leiden richting de juiste instantie.

Activiteiten

De toeleidingstrajecten vormen de hoofdactiviteit van SHE. Voorop staat dat SHE nooit alleen handelt: altijd toeleidend naar en in samenwerking met de formele en de informele partijen. Steeds vaker wordt SHE ook gevraagd door haar partners om een vorm van nazorg te bieden.

De andere onderdelen van het werk zijn Inloopactiviteiten, trainingen, taallessen preventieve voorlichtingen, Younited Power: toeleiding naar werk, training Ervaringsdeskundigen en de aanpak Kwetsbare Meiden en Tienermoeders

Doelgroep

De doelgroep zijn slachtoffers, getuigen en daders van huiselijk geweld en slachtoffers van eengerelateerd geweld. Onze doelgroep heeft in het algemeen een lage sociaaleconomische positie. Vaak is er sprake van multiproblematiek. Bijkomende kwesties zijn armoede, werkloosheid eenzaamheid en gezondheidsproblemen.

De doelgroep bestaat voornamelijk uit meisjes en vrouwen met een migrantenachtergrond. De grootste groep is tussen de 20-65 jaar oud, maar er zijn ook meisjes van onder de 20 jaar en vrouwen van 65+ jaar. Het kan voor komen dat mannen worden opgenomen in een toeleidingstraject.

De problematiek is zeer divers van aard. Zo begeleiden wij importbruiden en verborgen vrouwen, maar er zijn ook cliënten die kwetsbaar zijn i.v.m. taalachterstand, cliënten met psychische klachten, cliënten die niet buiten mogen komen, cliënten die slachtoffer zijn van mishandeling en cliënten die last hebben van angst/fobieën, persoonlijkheidsstoornissen en vrouwen die te maken hebben met eerwraak.

Onze doelgroep is onvoldoende zelfredzaam; vaak weten ze niet zelfstandig de weg naar de hulpverlening te vinden of zijn bang voor formele instanties. In onze veilige informele setting durven ze met hun problemen naar voren te komen. Wij proberen deze angst weg te nemen door het probleem te erkennen en dan de weg te banen door mee te gaan naar afspraken met partners zodat er een warme overdracht plaatsvindt. Zo dragen wij zorg voor doorverwijzing en zorgtoeleiding voor deze doelgroep(en). SHE kan met tijd en aandacht de juiste steun bieden om problemen op eigen kracht aan te pakken.

Bereik Doelgroep

Bij het bereik van de doelgroep zijn twee dingen cruciaal en onderscheidend: 1. de lage drempel en de vrijwilligheid en 2. de inzet ambassadeurs ([semi]-professionele ervaringsdeskundigen).

1. Door de open deur van onze locatie, met koffie en thee, met gesprekken en activiteiten komt de doelgroep vrijwillig binnen. Er is geen sprake van dwang.

2. De ambassadeurs spelen op een ambulante manier een grote rol bij het bereiken van de doelgroep en bij het vergroten van de bekendheid van de organisatie. Dankzij hun inzet zien wij de resultaten toenemen en verbeteren. Zij zijn de oren en ogen in de wijk, wekken vertrouwen.

De ambassadeurs ook een belangrijke rol in de begeleiding van cliënten. Ze gaan met de cliënt mee om ze te ondersteunen bij het bezoek aan instanties; als de cliënt last heeft van taalbarrière en/of bang is om aangifte te doen of zelf aan te kloppen bij een hulpinstantie. De persoonlijke betrokkenheid van onze ervaringsdeskundigen maakt het voor cliënten makkelijker om zelf (vervolg)stappen te ondernemen. Ambassadeurs zijn getraind en blijven trainingen en cursussen volgen gedurende de periode dat ze actief zijn voor SHE.

Werkwijze

De methodiek van SHE begint bij het vroeg signaleren. SHE is de ondersteuner bij het omzetten van een hulpbehoefte naar een concrete hulpvraag, de bouwer van vertrouwensrelaties met slachtoffers van vormen van huiselijk geweld, de toeleider naar de steun van formele organisaties en ook beschikbaar tijdens trajecten die slachtoffers volgen bij de formele/reguliere instellingen.

SHE werkt dus “voorbereidend, complementair, ondersteunend en hulpverlenend”. Het gaat altijd om diensten ter aanvulling van- en in samenwerking met de reguliere hulpverlening.

SHE is toeleidend en is dus nooit casus-beheerder is. Dat zijn de partners in de reguliere hulpverlening. Cliënten worden geregistreerd in Regas, een systeem dat door vrijwel alle instanties wordt gebruikt en dat de privacy waarborgt.

De relatie met de cliënt is zo wel gebaseerd op het lenen van vertrouwen dat SHE opbouwt en heeft opgebouwd. In die fase is afstemming met formele organisaties van het grootste belang. Vertrouwen komt immers te voet en gaat te paard. Daarbij speelt ook een rol dat (sommige) slachtoffers soms bij formele instanties een reactie krijgen die, hoe goed bedoeld ook, niet aansluit op hun specifieke situatie. SHE heeft de capaciteit (nodig) en heeft de ambitie om dat vertrouwen niet te schaden. Formele partijen kunnen SHE inzetten voor bemiddeling, nazorg en warme overdracht van cliënten.

SHE is bereikbaar voor noodgevallen. Ook in periode van strikte COVID-maatregelen is gekeken naar optimale mogelijkheden om de deuren niet helemaal te hoeven sluiten voor noodgevallen.

Werkwijze toeleidingstrajecten

Een cliënt wordt tijdens een toeleidingstraject aan een of meerdere instanties gekoppeld. Er is vrijwel altijd sprake van multiproblematiek. Bij de voorbereiding van een traject kan begeleiding bij aangifte horen en begeleiding bij bezoek aan instanties.

Bij de uitvoering van toeleidingstrajecten hoort vaak overleg met de ketenpartners: voor optimale afstemming met case-beheerder en optimale doorverwijzing. Ook het bijwonen van structurele bijeenkomsten met betrekking tot de doelgroep en de problematiek is onderdeel van de uitvoering.

Uiteindelijk zien wij erop toe dat de cliënt succesvol uitstroomt (dat wil zeggen dat een formele partij de casus gaat beheren) en van daaruit zelfstandig verder kan werken aan de toekomst.

In veel gevallen onderhouden we, op verzoek, nog langere tijd contact met de cliënt op afstand

Een beeld van de complexiteit en heftigheid van het 'werk' dat er bij en rond een toeleidingstraject van SHE komt kijken. Zowel bij zware- als lichte problematiek geldt: als de cliënt op eigen initiatief langskomt, komt de problematiek vaak tijdens het eerste gesprek al boven.

Cliënten die voor activiteiten komen tasten vaak eerst af wat voor soort organisatie we zijn en of ze ons kunnen vertrouwen. Pas dan komt een hulpvraag naar boven.

Onze medewerkers en ambassadeurs bouwen stapsgewijs een band op en komen zo achter dingen die spelen. Vrouwen die langskomen voor activiteiten zijn vaak aan de hand meegenomen door een buurvrouw, familielid of vriendin of ze hebben via-via van ons gehoord.

Als de cliënt de problematiek heeft benoemd komt het toeleidingstraject op gang en registreert SHE de cliënt in Regas. Meestal wordt er eerst contact gelegd met de buurtregisseur. Dat gesprek kan op locatie bij SHE plaatsvinden. Dat is vaak minder eng voor cliënten. Als de dreiging niet acuut is, nemen contact op met Veilig Thuis voor de doorverwijzing. Als er acuut directe hulp nodig is, bellen we eerst de politie en die doet automatisch melding bij het Huisverbodteam. Indien nodig doen wij ondersteunende taken, zoals het begeleiden van de cliënt naar de hulpinstantie. Het kost vaak veel moeite om de cliënt te overtuigen van de noodzaak aangifte te doen. Veel cliënten durven die stap niet zelfstandig niet maken zonder onze steun. Als de aangifte leidt tot een huisverbod, maakt het Huisverbod Team een afspraak met de Blijfgroep. De Blijfgroep vraagt ons vaak om intussen contact te houden met de cliënt. Wij brengen de cliënt, als ze niet zelfstandig kan reizen, naar haar verblijfsplaats. De Blijfgroep vraagt ons vaak ook om toezicht te houden en aanwezig te zijn bij huisbezoeken. Als we zelf huisbezoeken doen, rapporteren we aan de Blijfgroep.

Op verzoek kunnen we de cliënt laten deelnemen aan taallessen en/of empowermenttrainingen. Ook zijn er casussen waarbij wij contact blijven onderhouden met de OuderKindTeams (OKT's) en met de school waar de kinderen op zitten. Dit wordt gerapporteerd naar de betrokken hulpinstanties.

Verborgten vrouwen

'Verborgten vrouwen' zijn een moeilijk bereikbare doelgroep. Deze vrouwen bellen of appen ons vaak vanuit huis. Ze willen een gesprek, maar zijn bang en durven vaak niet naar buiten te gaan. Dan komt het voor dat we een "incognito afspraak" maken, bijvoorbeeld een afspraak voor het kind bij de GGD. De GGD wordt dan vooraf ingelicht dat we langskomen voor een gesprek en maakt, in samenspraak met ons, een (vervolg)afspraak. Zo kunnen we een gesprek voeren met de vrouw over huiselijk geweld.

Als er sprake is van huiselijk geweld nemen we contact op met Veilig Thuis voor advies. Veilig Thuis vraagt ons dan vaak in contact met de cliënt te blijven. Eerst moet worden onderzocht of er een historie is, of er al contact is geweest met politie. Dan volgt een afspraak bij de politie. Er moet bewijs zijn van huiselijk geweld: letsel op het lichaam of op foto's. Als zulk bewijs van huiselijk geweld ontbreekt, kan toch, op grond van opsluiting vrijheidsberoving, een vervolgstap gemaakt worden. Dan overleggen we met Blijfgroep of het mogelijk is de cliënt (met kinderen) uit huis plaatsen. Is er geen vervolgstap dan nodigen we de vrouw uit om deel te nemen aan een van onze empowermentactiviteiten. Wij proberen vrouwen ervan te overtuigen dat het belangrijk is op te komen voor zichzelf en hun rechten. Daarbij kan een advocaat worden ingeschakeld, om een echtscheiding aan te vragen of om te kijken of en hoe ze haar huis kan aanhouden. In zulke gevallen wordt ook de maatschappelijke hulpverlening ingeschakeld.

Samenwerking partners

SHE functioneert binnen een groot netwerk van samenwerkende partners. Formele- en informele partijen maken hier deel van uit. Daarbij hebben wij een goed contact met buurtbewoners. Onze organisatie levert een veilige en goedbezochte voorziening in de buurt.

Met partners in toeleiding bedoelen we de partijen waar we onze cliënten naar doorverwijzen. SHE gaat letterlijk met de cliënt mee op gesprek of om aangifte te doen. Partners zijn: Veilig Thuis, Politie, Blijfgroep, Jeugdbescherming, Gerelateerde Eerwraak, Huisverbod, GGD Vangnet, GGZ, Sensazorg, SEZO, OKT, Cordaan, Trias Pedagogica, Pak Je Kans, Samen Doen, JBRA, IND, Leven en Zorg, WPI, Streetcornerwork en de Gemeente Amsterdam. Daarnaast is er een advocaat met wie we nauw samenwerken. SEZO heeft als partner een bijzondere plaats. SHE en SEZO hebben onderzocht of een constructie van hoofd- en onderaannemer wenselijk zou zijn. Voorlopig is die vorm nog niet wenselijk, maar hij behoort tot de mogelijkheden. Ook met Sensazorg is overleg over samenwerking. De directeur van SEZO heeft als (gespreks)partner opgetreden bij gesprekken met het stadsdeel en de Resultaatverantwoordelijke Eenheid (RVE).

Een aantal van bovengenoemde partijen zoals de Politie en Trias Pedagogica geven ook trainingen bij ons op locatie.

Overlegvormen

SHE neemt structureel deel aan overleg met partners zoals de Wijktafeloverleggen voor informele zorgaanbieders en voert met de partijen afzonderlijk doorlopend gesprekken. Wij maken onderdeel uit van het Informele Zorg Platform in ontwikkeling in Nieuw West, een initiatief van de Vrijwilligerscentrale, Samenwonen Samenleven en Blik op Talent. Daarnaast nemen wij zelf het initiatief om de formele- en informele partijen bij elkaar aan tafel te krijgen om casussen te delen en om de onderlinge afstemming, positionering en samenwerking te bespreken. Zo maken we evaluatie- en feedbackmomenten mogelijk en dragen wij bij aan optimale afstemming binnen de keten. Daarbij hebben we gemerkt dat het, zowel voor ons als informele partij als voor de formele partijen, verhelderend is om periodiek bij elkaar te komen om casussen en de wettelijke protocollen te bespreken. De gemeente en de RVE zijn dan ook bij aanwezig.

Afstemming is van belang omdat de professionals van formele organisaties niet altijd weten wat ze van informele partijen mogen vragen. Andersom moeten informele partijen ervoor waken niet op het terrein van de professionele hulpverlening te komen. Alle partijen hebben uitgesproken dat er soms sprake is van een grijs gebied of overlapping. In dergelijke gevallen is onderlinge communicatie van groot belang. De RVE wordt hiervan door ons op de hoogte gehouden. Onze aanpak sluit aan bij de Agenda informele zorg vrijwillige inzet van de Gemeente Amsterdam "We willen dat informele zorg en vrijwilligers meer onderdeel uitmaken van de eerste en tweede lijn om zo tegemoet te komen aan de ondersteuningsvraag van cliënten. We willen dat ervaringsdeskundigen en cliëntenvertegenwoordigers optimaal bijdragen aan het verbeteren van zorg in de eerste en tweede lijn".